གཡོ་དེག

༄༅། །བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༩༢ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༥ ཟླ་བ། ༨ སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས། ༢༢

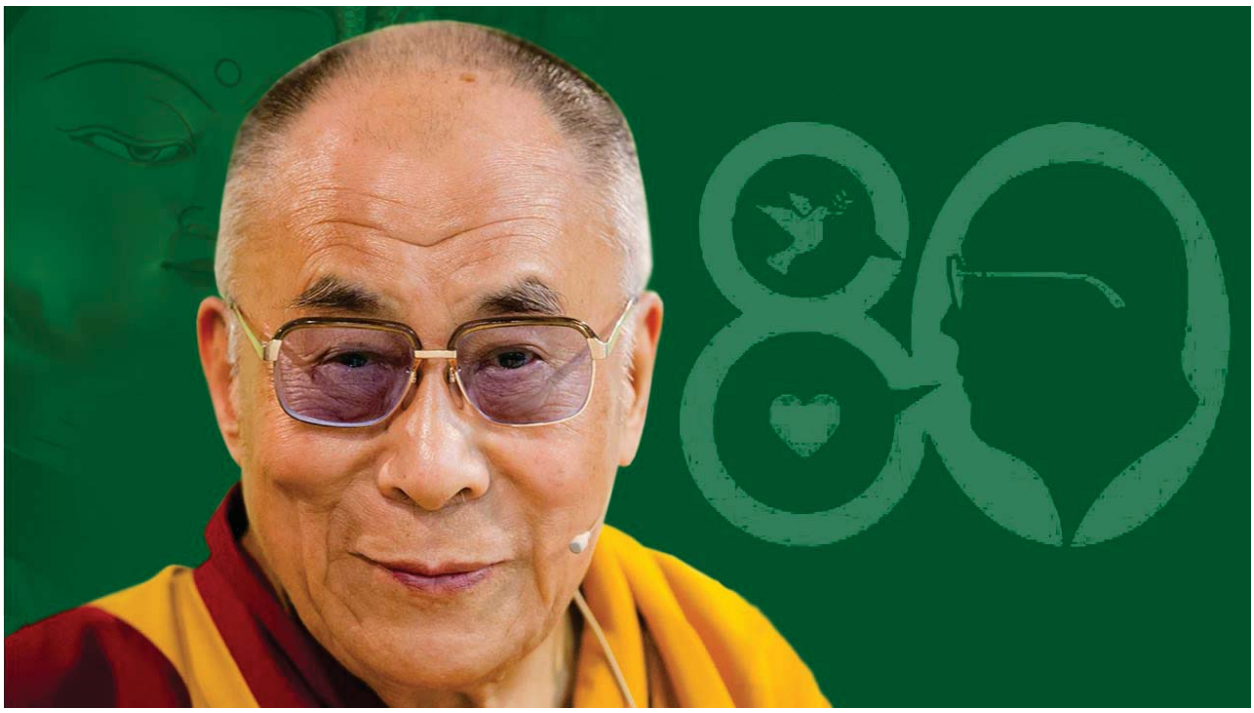

༄༅། །ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཁོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཁྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་༤༠ ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་ལ་བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པ་ཡོངས་ནས་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཚམས་འདྲི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཚུངས་པ་མེད་པའི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་སྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་དག་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་།བོད་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉིན་མོ་མྱུར་དུ་བསུས་ཏེ་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་བ་བཅས་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་གུས་ཕྱག་བཅས་ཕུལ།།

དཀར་ཆག

ཚོགས་གཙོའི་སྔོན་གླེང་།

༡། ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༢༣ པའི་གལ་ཆེའི་གྲོས་ཆོད།……༢

༢། ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྙེས་པའི་མཛད་སྒོ་དང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པ།……༣

༣། མངའ་སྡེའི་ཨཱ་ཡུ་ཤའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རིགས་དྲུང་མཆོག་དང་མཇལ་ཕྲད་བཀའ་བསྡུར།……༦

༤། ལྕགས་པོ་རི་དྲན་རྟེན་བོད་སྨན་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སྤྱི་བཏང་རྟོགས་ཞིབ་གནང་བ།……༧

༥། གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེབ་སྐྱེལ་ཞུས་སྤྲོད་གནང་བ།……༨

༦། གསོ་རིག་འབུམ་བཞིའི་སློབ་ཚན་བཀོད་སྒྲིག་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ།……༩

༧། གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།……༩

༨། གསལ་བསྒྲགས་དང་རེ་སྐུལ།……༡༠

༩། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།……༡༡

དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

གསོ་རིག་གསར་འཕྲོན་འདིའི་དཔར་བསྐྲུན་འགྲོ་གྲོན་ཆེད་ནི་ཛཱ་མུ་དྷིན་ཡན་ལག་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་སྐུ་ཞབས་དོན་ལྡན་ཚེ་རིང་ལགས་དང་ལྕམ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་གཉིས་ནས་ཧིན་སྒོར་ཆིག་ཁྲི་ཐམ་པ་ཞལ་འདེབས་གནང་སོན་བྱུང་བར་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ།། འོངས་འགྱུར་གསོ་རིག་གསར་འཕྲིན་དཔར་བསྐྲུན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གནང་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་ལྷན་ཚོགས་ནས་དགའ་བསུ་ཞུ།།

གསར་འཕྲིན་འདོན་སྤེལ། - བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས།
སློབ་སྟོན་པ། - སྨན་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྨན་རམས་པ་ངག་དབང་བཟོད་པ།
རྩོམ་སྒྲིགཔ། - རྒྱུན་ལས་དྲུང་ཆེ་སྨན་པ་ཚེ་རིང་མཚམས་གཅོད།

ཚོགས་གཙོའི་སྔོན་གྲོང།

།བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཆེས་མཛོའི་སྨན་པའི་ལྟར་ཚོགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠ཅ་ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཛིན་ལྟར་ཚོགས་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་དབུ་བརྩེས་པ་ནས་ད་བར་འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་ལྟག་ཙམ་རིང་ལ་གཙོ་བོ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱགས་རྗེའི་བཀྲིན་དང་འཕྲིལ་ཡོད་རྣམ་པས་མཛུན་འགྱུར་ལྟག་པར་སྨན་ལྟར་ཚོགས་མི་རིམ་བྱོན་ཀྱིས་ངལ་བ་ཁྱད་པས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་སྤྱིར་ཞབས་འདེགས་གང་ཙམ་ཞུས་ཕྱུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ཡང་ཚང་མས་སྤར་ལྟག་མཛུན་འགྱུར་དང་རྩི་མཛོང་ཆེག་བསྒྲལ་ཀྱི་ནུས་པ་མཁྱམ་སྒྲང་གནང་ཕྱུབ་ཚོ་རྩ་ཆེའི་རིག་གཞུང་འདི་ཁེད་མི་ཁྱམས་གོང་སྟེལ་དང་ཁྱམས་པ་ས་ཁར་ཆུད་ཡོང་བ་མ་ཟད་ཁྲིམས་ཡིག་གི་དགོངས་དོན་ཡང་ལེགས་གྲུབ་ཡོང་རེ་ཡིན།

ཁེ་བའི་ནང་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་དང་ནུས་ལྟར་ཚགས་ཆུད་ཡོང་ཆེད་ཁྲིམས་ཡིག་སོགས་ལ་འགྱུར་བཅོས་གང་དགོས་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་རིམ་པར་བགྲོ་གླེང་དང་འཕྲིལ་ཡོད་རྣམས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོངས་ནས་དེའི་དགོངས་ཚུལ་གང་བྱུང་བ་དཔལ་ལྟར་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་སོགས་ལ་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་འབྱལ་ལམ་ཞུས་ཡོད།

ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་བསྟུབ་བྱ་གཞི་རྒྱ་ཆ་ཡང་རྒྱུན་བཞུགས་སྨན་པ་གཅིག་ལས་ཚོགས་མི་གཞན་རྣམས་ཞོར་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དམིགས་ཡུལ་བཞིན་ལས་དོན་འདོད་བློ་ཁེངས་བ་ཡོང་དཀའ་བས་ཐུ་ཕྱིར་གནས་ཚུལ་རིམ་ཞུས་ལྟར་ད་ལན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཛིན་ལྟར་ཚོགས་ནས་ཕྱགས་འགན་ཆེ་བཞེས་ཀྱི་ཆེད་འཇུག་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དེས་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ལྟག་པར་གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ངོས་ལེན་བྱུང་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ངོས་འཛིན་དང་བལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་གནས་བབ་མ་འོངས་པར་སྲིད་བྱུས་དང་ལས་དོན་ཕྱེད་ཕྱོགས་སོགས་ལ་ལམ་སྟོན་གསལ་བོ་ཡོང་རེ་ཡིན།མདོར་ན་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མེའི་དགོས་དམིགས་ལྟར་དབུས་བོད་མེའི་སྒྲིགས་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱི་ལྟར་རྒྱས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་སྤྱིར་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་གང་སྤྱིར་མཛུན་འགྱུར་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱ་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་རྩེས་འཛིན་སྨན་པ་དང་བོད་སྨན་ཀྱི་མཐོ་ཐྲོག་སྨན་སྤྱོར་བ་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་གསོ་རིག་སྤྱིའི་བསྟན་དོན་ལ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་བརྩི་བསྡུད་དང་ལེན་གནང་རྒྱ་མ་ཟད་སྨན་ལྟར་ཀྱི་ལས་དོན་ཕྱེད་ཕྱོགས་ལའང་ལབ་ཐུབ་ཀྱིས་བཅོ་ལྔ་ནས་ཉུས་ནས་ཐུ་ཚགས་ལ་ཕེབ་ཀྱི་ལས་ཀ་ཞབ་སྨན་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་ཐོ་སྨན་ཨམས་པ་ངག་ངབང་བཟོད་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༠ལ།།

༧། ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཕེངས་ཁེར་གསུམ་པའི་ཐོག་གལ་ཆེའི་གོས་ཆོད་བྱུང་བ།

ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཕེངས་ཁེར་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧༥ བྱོ་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢།།/ཁ ཁེན་གྲངས་གསུམ་རིང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་དུ་བསྒོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཕེངས་ཁེར་གསུམ་པ་འདི་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བཀྲེས་པའི་མཇུག་སྒོ་དང་སྒྲགས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཞི་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་གཤིས་པ་བསྒོང་ཚོགས་གནང་བ་དང་སྔོན་བསྡུན་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཕེངས་ཁེར་གསུམ་པའི་ཐོག་གལ་ཆེའི་གོས་ཆོད་བྱུང་བ་གཤམ་གསལ།

དང་པོ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠ཆ་ བྱོ་ཟླ་ ༩ པ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧ཀླུ་ ༣བར་འདས་པའི་ལོ་དགུའི་རྒྱས་ཁྲར་རྒྱས་ཞིབ་གནང་བའི་རྒྱས་ཞིབ་སྐྱན་ཐོའི་ནང་གསལ་སྟོན་གནང་དོན་ཚན་རེ་རེའི་ཐོག་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་ཀྱིས་འཕྲལ་ཡོད་ལས་ཁྲུངས་སུ་འགྲལ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱུང། རྒྱས་སྐྱན་དང་འཕྲལ་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་ཚན་ཆཆ། པ་གསར་བཙུག་གཏན་འབེབས་གནང་དེ་འཕྲལ་སྒྲིག་གཞིར་སྣར་བསྒར་ཞིབ་ཀྱིས་སྒྲིག་གཞི་དོན་ཚན་༢༧། ༢༤། ༢༨། ༣༥། བཅས་ལ་བསྒར་བཅོས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧ཆ་ བྱོ་ཟླ་ ༧ ཁེན་ཀུལ་བ་སྨན་རི་ཁྲི་འཛིན་སོ་གསུམ་པ་མཆོག་ནས་ཞུ་སྟོན་འབྱོར་དོན་ལ་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཐུགས་རེ་ལྷར་གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞིའི་སྲོལ་རྒྱུན་སྨན་ལུགས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ལྷག་བསོ་རིག་འབྲུམ་བཞིའི་སློབ་གྲྭ་དེ་སྡོན་མེད་ཅིང་མཐོ་སློབ་ཐོག་མ་དེ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞིའི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་དགེ་གཉིས་ལ་དམིགས་བསལ་གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞིའི་སློབ་འཕྲིད་ཆོག་པའི་ཆོག་ཆན་ཡེ་གེ་ཞིག་སྨན་ལྷན་ནས་གནང་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱུང།

གསུམ་པ། ལྷན་ཚོགས་ནས་ཐུ་ཕྱིར་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པ་རབ་འབྱམས་པའམ་སྨན་རམས་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་བགོད་སྒྲིག་ཆེད་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་འགལ་བསྒོང་ཚོགས་གནང་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧ཆ་ ༤ ཚེས་ ༧།། ༧། ཁེན་གཉིས་རིང་དེབ་སྐྱོལ་ཡོད་པའི་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྦྱི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཁྱོན་ཆེད་ལས་མི་གྲངས་བཙུ་གཉིས་ཙམ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྒོང་ཚོགས་གནང་ནས་སྨན་རམས་པའི་ཐུ་འཛིན་སྒྲིག་གཞིའི་མཐའ་མའི་རགས་ཟིན་བགོད་སྒྲིག་གནང། དེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཕེངས་འདིའི་ཐོག་སྨར་བསྒར་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་

རིག་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མ་སྨན་པ་རབ་འབྱམས་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ནས་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་ལག་བསྟར་དང་ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དེ་དོན་བཀོད་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱུང།

བཞི་པ། ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་སྒྲིག་གཞི་ཁག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་འབྲས།རྩིས་ཞིབ་སྙན་ཐོའི་ནང་གསལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིར་བསྐྱར་བཅོས་ལག་བསྟར་དགོས་རིགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་དང་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་ཕོགས་དང་རྩ་ཕོགས། ཞབས་ལོའི་དོད། ཉོ་ཐང་གུན་གསབ། སྨན་བཅོས་མཐུན་འགྱུར་བཅས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

གཞན་དུ་བོད་ཀྱི་གསོབ་རིག་པའི་གཟེངས་ཐོན་མི་སྣར་འབུལ་རྒྱུའི་གཡུ་ཐོག་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་ནང་གསལ་ལོ་གསུམ་རེའི་མཚམས་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་དགོས་གསལ་བར་དེ་དོན་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ལོ་གསུམ་ནས་ལོ་ལྔར་འགྱངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཡུ་ཐོག་གཟེངས་རྟགས་དེ་ཡང་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་མིའི་དུས་ཡུན་རྫོགས་མཚམས་ཏེ་ལོ་ལྔ་རེའི་མཚམས་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་དགོས་གྲོས་བསྡུར་བྱུང་དོན་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་ཚན་༦།༡༡གཉིས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

ལྔ་པ། གསོ་རིག་འབུམ་བཞིའི་སློབ་ཚན་བཀོད་སྒྲིག་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུའི་ཆེད་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱིའམ་སྐུ་ཚབ་དང། གསོ་རིག་འབུམ་བཞིའི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་སློབ་དགེ། སྨན་ལྷན་རྒྱུན་ལས་དྲུང་ཆེ་བཅས་ཆེད་ལས་ཚོགས་ཆུང་ཚོགས་མི་དང་དུས་ཚེས་བཅས་གཏན་འབེབས་གནང།

དྲུག་པ། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གིས་དེ་སྔོན་ཨཱ་ཡུ་ཤའི་སྡེ་ཚན་ནས་ད་ཆ་ཨཱ་ཡུ་ཤའི་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཏུ་མིང་བསྒྱུར་གནང་ནས་བློན་ཆེན་ཞིག་ཟུར་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བར་སྨན་ལྷན་ནས་ཨཱ་ཡུ་ཤའི་བློན་ཆེན་གསར་པ་Shri Shripad Yesso Naik མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་འབྲེལ་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ལས་དོན་ངོ་སྤྲོད་དང་དེབ་སྐྱེལ་སྨན་པའི་མཚན་གཞུང་འབུལ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་བཅས་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ཉེར་གསུམ་པའི་ཐོག་གྲོས་ཆོད་བྱུང་ཡོད།།

༢། ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྙེས་པའི་མཛད་སྒོ་དང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༡ཚེས་༥ ཉིན་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་དང་སྟབས་བསྟུན་སྐབས་བཞི་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། དབུ་བརྙེས་པའི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་འཕྲོད་བསྟེན་སྐུ་ངོ་དྲུང་ཆེ་སྤྲ་གཉིས་ཚེ་རྒྱལ་མཆོག་དང་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་ལྡན་བོད་མིང་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་སྐུ་ཚབ་སྐུ་ཞབས་རྒྱ་རིགས་ཐར། རྒྱ་གར་དབུས་སྨན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་འཐུས་མི་སྨན་རམས་པ་འཕྲིན་ལས་གཡང་འབྱོར། བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སྐུ་ཚབ། གཞན་ཡང་ཨ་རྒྱལ་བའི་ཨ་སྐུ་བཅར་སྨན་པ་དང་སྨན་ལྷན་ཚོགས་མི་ཟུར་པ་དང་དེབ་སྐྱེལ་སྨན་པ་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ཙམ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་མཛད་སྒོ་སྲུང་རྩི་ཞུས།

མཛད་སྒོའི་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྨན་རམས་པ་ངག་དབང་བཟོད་པ་ལགས་ནས་མཛད་སྒོ་དང་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུའི་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་དང་སྨན་ལྷན་དྲུང་ཆེ་སྨན་པ་ཚེ་རིང་མཚམས་གཅོད་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོའི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་སྙན་སྐྲོན་ཞུས། དེའི་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་ནས་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་གི་དེབ་སྐྲུལ་ཕྱག་འཁྱེར་བཀྲལ་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་གར་དབུས་སྨན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ནས་བསྐོས་གཞག་གནང་བའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚོགས་མི་སྨན་རམས་པ་འཕྲིན་ལས་གཡང་འབྱོར་ལགས་སུ་འཚམས་འདྲིའི་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་གནང། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལས་ཐོག་སྨན་རམས་པ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་འབག་འཛིན་གྱི་གསུང་འཕྲིན་ལྟགས་ཀློག་གནང་།། འབག་འཛིན་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་ནང་གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་ཁྲིམས་ནས་ངོས་ལེན་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་དང་རྒྱ་གར་དབུས་ཨཱ་ཡུ་ཤ་དང་མངའ་སྡེའི་ལས་ཁུངས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ། གཞན་ཡང་དེང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་དར་ཁྱབ་ཆེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་དང་སྨན་རྟགས། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་ལྟ་བུའི་ཚད་ལྡན་ཚོགས་པའི་མིང་བེད་ཉེས་གཏོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་དེའི་ཐོག་ལྟན་ཚོགས་ནས་གཟིགས་རྟོགས་གནང་དགོས་གལ་ཆེ་ཞིང་ལས་དོན་དེ་ཚོའི་ཆེད་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་ནས་འགྲོ་གྲོན་ག་ཚད་འགྲོ་ཡང་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་འཕྲིན་ནང་བཀའ་གནང།

དེ་ནས་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་སྨན་རམས་པ་འཕྲིན་ལས་གཡང་འབྱོར་ལགས་ནས་ཁོང་ཉིད་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚོགས་མིའི་ལས་དོན་ངོ་སྤྲོད་དང་འོང་རྒྱུར་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པ་ཚང་མ་མཉམ་རུབ་གཅིག་སྒྲིལ་ནས་སྲུང་ཡོང་དགོས་གསུང་བཤད་གནང། མཛད་སྒོའི་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་སྐུ་ཞབས་རྒྱ་རིག་ཐར་ལགས་ནས་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་གཞུང་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཕྱག་ལས་གང་འཚམས་གནང་བར་དགའ་འོས་སུ་གྱུར་ལ་ད་ལན་ལས་བསྡོམས་ནང་དུ་འང་གསལ་ཡོད་པ་ལྟར་རེད། ད་གཙོ་བོ་དེ་མ་འོངས་པར་བོད་མི་རིགས་ཉམས་ང་བའི་དུས་ཚོད་འདི་ལ་ནང་དོན་རིག་པ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་གཉིས་མི་རིགས་གསོ་བྱེད་དམ་ངོ་བོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་བོད་དུ་དུས་གྱུར་བྱུང་ནས་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་རྩ་ཤག་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་ "སྐྱེ་ནོར་" གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཉག་ཅིག་ལས་བཙན་བྱོལ་ནང་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུན་འཛིན་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། གསོ་བ་རིག་པ་ལོ་རྒྱུས་ལས་བོད་རྒྱལ་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་གི་བཤག་བཅོས་བྱས་པ་སོགས་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ཡང་རིག་གཞུང་འདིའི་ངོ་བོ་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་ཡས་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སོ་སོ་རང་ཡིན་ནས་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་ཧ་ཅང་འགན་འཁུར་དང་ཆེས་མཐོང་སྤྲོད་འོས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད་ལ་འགྲོ་བ་ནད་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྤྱི་ཚོགས་རང་བཞིན་ཆ་ནས་མི་རིགས་འདི་ཉམས་ང་བ་ཉག་ཕྲ་བའི་གནས་སྐབས་འདིར་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅེས་གསུང་བཤད་གནང། དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ དཔལ་

ལྟན་འཛིན་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ནས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱང་རིམ་དང་དམིགས་ཡུལ་གསལ་དགོལ་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་མི་ཉམས་གོང་སྟེལ་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིང་སྒྲན་དང་སྒྲན་པ་ཚད་ལྟན་ཡོང་བར་ལྟན་ཚོགས་ལ་འགན་འཛིན་ཡོད་སྐོར་གསུངས། ཡང་སྐུ་ངོ་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ནས་ལྟན་ཚོགས་འདི་ཚགས་ཚུད་ཡོང་བར་ཚོགས་མི་ཚང་མས་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་པ་དང་ལྟག་པར་ཚོགས་མིའི་འོས་བསྡུ་གནང་བའི་སྐབས་ཚང་མས་ཆ་ཤས་དང་འཚུར་མཉམ་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཀའ་གནང། མཐའ་དོན་དུ་འཛིན་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ངོས་ནས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ལམ་སྟོང་ཡོང་བ་སྟོན་འདུན་ཞུས་པ་བཅས་མཇུག་སྐོ་དངོས་གཞི་གྱུབ།

ཕྱི་ཚེས་༥ ཉིན་རྒྱབ་ནས་སྐབས་བཞི་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པ་སྒོ་བཙུགས་གནང། ཚོགས་འདུའི་བརྗོད་གཞི་“རྒྱ་གར་ནང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་མ་འོངས་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་”ཅེས་པའི་ཐོག་འཚེལ་ཡོད་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་མཆོག་དང་དཔལ་ལྟན་སྲི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་གཉིས་མཉམ་བཞུགས་ཐོག་ཆེད་ལས་པ་གྲངས་*[1,2]* ཙམ་མཉམ་འཛོམས་བགྲོ་གྲེང་གནང་ཡོད། དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གོས་ཆོད་བྱུང་བ་གཤམ་གསལ།

[1] གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་ཁྲིམས་ནས་ངོས་ལེན་གནང་བའི་རྟེས་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་སྲིད་བྱུས་འཛིན་ཡོག་ཕྱོགས་ཐང་ཏའི་ལྟན་ཚོགས་གི་དབུས་བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་ནས་ཐུགས་འགན་ཐུགས་ལས་ནས་ཐུགས་ཀ་རིག་པའི་ཐོག་སྲིད་བྱུས་གཏན་འགེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་ལྟ་ཤེས་ཀྱིས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་སྲིད་བྱུས་གཏན་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རིག་གཞུང་བསྟེ་གནས་ལག་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་ཁྲབ་གནང་གལ།

[2] གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་ཁྲིམས་ནས་ངོས་ལེན་གནང་བའི་རྟེས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་འཕྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་འཕྲེལ་བ་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང། སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཐོག་དཔལ་ལྟན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་ཡོངས་བསྐྱར་ཞིབ་གང་མཁྱོགས་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ།

[3] རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་ལ་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འཕྲེལ་བའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཐོག་ཆེས་མཐོའི་སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་འགན་བཞེས་པའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་མཁས་པའི་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མིའི་ཡོངས་ཁུངས་སོགས་སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ནས་གྲོས་བསྡུར་གཏན་འགེལ།

[4] རྒྱ་གར་དབུས་སྒྲན་ཀྱི་ལྟན་ཚོགས་དང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་དབར་འཕྲེལ་བ་དང་ལྟག་པར་འབྲུང་འགྱུར་སྒྲན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆུ་མཐུད་གནས་ཐབས་དང།

རྒྱ་གར་དབྱུས་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་ལས་ དོན་དུས་ཐོག་ཡོང་ཐུབ་པའི་ཆེད་སྟན་པའི་ལྟན་ཚོགས་ ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་མཚན་གནས་ཡོད་པའི་ཚོགས་མི་གཅིག་ རྒྱ་གར་དབྱུས་སྟན་གྱི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་གཞུང་ འབྲེལ་ཐད་བསྐོས་ཡོང་རྒྱ།

৫। རྒྱ་གར་དབྱུས་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་ བའི་གནད་དོན་དང་ཚོགས་འདུ་གང་ཡིན་ལ་གསོ་བ་ རིག་པའི་རིག་གཞུང་བསྟེ་གནས་ལག་ནས་ཚོགས་བཅར་ མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་ཅིག་སྒྲིལ་ནས་སྤུང་དགོས་རྒྱ་བཅས་ ཐོས་ཆོད་དོན་ཚན་ལྔ་བྱུང་ཡོད།།

ཕྱི་ཚེས་༧ཉིན་གསོ་བ་རིག་པའི་སྟན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་ བསྟན་གཞི་རྒྱ་འཛིན་དང་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ལང་ གི་ཤུང་མཐའི་དགོས་མཚོའི་ཚ་རྒྱན་གྱི་སྒྲིག་གཞི་ཞིག་ ཕྱི་ལོ་*২০১৬* བོད་*১০* ནང་རྒྱ་གར་དབྱུས་སྟན་གྱི་ལྟན་ ཚོགས་(CCIM)ནས་རགས་ཟིན་གནང་བ་དེ་རྒྱ་གར་ གཞུང་ནས་མཐའ་མའི་གཏན་འཚེབ་མ་གནང་གོང་ མངའ་སྡེའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་གསོ་བ་ རིག་པའི་སློབ་གཉེར་ལང་ནས་བསྟོན་འཕྲི་དགོངས་ འཚར་བསྡུ་ལེན་བྱ་གཏན་འཁེལ་བར་ལྟན་ཚོགས་ནས་ སྒྲིག་གཞི་འདི་མ་འོངས་པར་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་ གཞི་རྒྱ་འཛིན་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་རྟེན་དེ་མཐའ་མའི་གཏན་ འཚེབས་མ་གནང་གོང་ལྟན་ཚོགས་འོག་དེ་བཞིན་ རྒྱ་གར་ དབྱུས་སྟན་གྱི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་འཛུས་མི། དེ་བཞིན་སྟན་ལྟན་ཚོགས་མི་ལས་ཐོག་དང་ལས་ཟུར་ བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་གོང་གསལ་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་ ཚན་རེ་རེའི་ཐོག་གཟིགས་ཞིབ་གཏན་འཚེལ་གནང་རྒྱ་ གལ་ཆེར་གཟིགས་ནས་ད་ལན་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ འདུའི་ཉིན་གཉིས་པ་དེ་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་གཞི་ རྒྱ་ འཛིན་དང་སློབ་གཉེར་ལང་གི་སྒྲིག་གཞིའི་རགས་ཟིན་ མཐའ་མ་དེ་གཏན་འཚེབ་གནང་རྒྱའི་ལས་འཆར་སྒྲིག་ པ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་༧ ཉིན་རྒྱ་འཛིན་སྒྲིག་གཞིའི་མཐའ་ མའི་རགས་ཟིན་གནང་ཐུབ་པ་བཅས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་མཇུག་སྒྲིལ་གནང་ཡོད།།

২। རྒྱ་གར་ཧི་མྀ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཡུ་ཡུ་ཤའི་རིགས་ དྲུང་མཆོག་དང་མཇལ་ཕྱད་བཀའ་བསྡུར།

ཕྱི་ལོ་*২০১৫* ཟླ་*২* ཚེས་*৫* ཉིན་ རྒྱ་གར་ཧི་མྀ་ཅལ་མངའ་ སྡེ་ཡུ་ཡུ་ཤའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རིགས་དྲུང་Dr. Dinesh Kumar མཆོག་བོད་ཀྱི་སྟན་རྩིས་ལང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ དང་སྤྱགས་ཉིན་ཕྱེད་རིང་སྟན་ལྟན་ཚོགས་མི་དང་བོད་ ཀྱི་སྟན་རྩིས་ལང་གི་འགན་འཛིན་དང་ཆེས་མཐོའི་སྟན་ རྩིས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བཅས་ལྟན་འཛོམས་ ཚོགས་འདུ་འཚོགས་གནང་ཡོད།། ཚོགས་འདུའི་དམིགས་ ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གསོ་བ་རིག་པ་ཁྱིམས་ མཐུན་ངོས་ལེན་གནང་བའི་རྒྱུད་རིམ་ལས་རིམ་བས་གསོ་ རིག་སྟན་པ་དང་སྟན་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལང་བཅས་དེབ་སྐྱེལ་ ཏེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེབ་སྐྱེལ་ཏེད་ཐུང་ལུগས་ དང་མངའ་སྡེའི་ཁྱིམས་སྒྲིག་འགྲོས་ཐུང་ཐད་ཤེས་ རྟོགས་སྟད་ད་ལན་ཡུ་ཡུ་ཤའི་རིགས་དྲུང་དང་མཇལ་ ཕྱད་ཀྱིས་གོང་གསལ་གནང་དོན་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ གསུང་ཞུས་ཡོད། ཁོང་གིས་གསུངས་ དོན་གསོ་བ་རིག་ པ་འདི་ཕྱི་ལོ་*২০১০* ལོར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནས་རྒྱ་ གར་དབྱུས་སྟན་གྱི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམས་ཡིག་*১৫৯০* བསྐྱར་བཅོས་སོང་ནས་ གསོ་བ་རིག་པ་ཁྱིམས་མཐུན་ ལག་ལེན་བྱེད་ཚུགས་ཡོད་ཀྱང་གསོ་རིག་སྟན་པ་ རྣམས་དེབ་སྐྱེལ་བྱ་རྒྱུར་ཐོག་མར་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་ གཉེར་ལང་ངོས་ལེན་བྱ་དགོས། དེའི་ཆེད་གསོ་རིག་ སློབ་གཉེར་ལང་གི་གཙུག་ལག་འགྲོ་མ(U.G.)སྟན་པ་ དཀའ་བཅུ་པའི་བསྟན་གཞི་རྒྱ་འཛིན་དང་སྒྲིག་གཞི་

གཏན་འབེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་སོང་བ་དེ་མངའ་སྡེའི་ཁྲིམས་ལའང་བསྐྱར་བཅོས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བཅོས་སོང་མཚམས་དེབ་སྐྲུན་ལག་བསྟར་སྒོ་བཙུག་ཞུ་རྒྱུ་རེད། ད་ལྟའི་འཆར་ཏེ་སྣ་ཅལ་ཆ་བཞག་ན་གསོ་བ་རིག་པ་དེ་མངའ་སྡེའི་ཁྲིམས་ནང་གསར་བཙུག་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་ཆེད་མངའ་སྡེའི་ཨ་ཡུ་ཤའི་ལས་ཁུངས་ནས་ཁྲིམས་འཆར་རྒྱབ་ལྗོངས་བཅས་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་སུ་འབུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཁྲིམས་འཆར་བསྐྱར་བཅོས་སོང་བའི་རྗེས་སྨན་པ་རྣམས་དེབ་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུ་སྒོ་བཙུག་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་སོང་། གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ངོས་ནས་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་ད་ལྟའི་ལས་འགན། མ་འོངས་པར་གསོ་བ་རིག་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གང་ཅིར་ལྷན་ཚོགས་འདི་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་གནད་གང་ལའང་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུ་བཏོན་གནང་ཡོད། དྲི་བ་བགྲོ་གླེང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་པ་སྨན་ལྷན་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་གཟིགས་རྒྱུ་ཡོད།།

༤། ལྕགས་པོ་རི་དྲན་རྟེན་བོད་སྨན་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སྤྱི་བཏང་རྟོགས་ཞིབ་གནང་བ།

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་ལྕགས་པོ་རི་དྲན་རྟེན་བོད་སྨན་སློབ་གཉེར་ཁང་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་ལོ་གསུམ་རིང་ཐྲལ་སེལ་དེབ་སྐྲུན་ཞུས་སྦྲོན་གནང་བ་དང་དེའི་རྗེས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ དང་༢༠༡༡ ལོར་སྐར་རྟོགས་ཞིབ་བྱས་པའི་ཐོག་དེབ་སྐྲུན་འཕར་འགྱངས་ཞུས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ཟླ་༩ ཚེས་༢༤ ཉིན་དེབ་སྐྲུན་དུས་བཀག་རྫོགས་མཚམས་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྐར་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ཟུར་འཛུགས་ཐོག་རྟོགས་ཞིབ་ལེགས་པར་གནང་ནས་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གཏན་འཇགས་ངོས་ལེན་དེབ་སྐྲུན་བྱུང་ཡོད། དེབ་སྐྲུན་ཟིན་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སློབ་འཁྲིད་སློབ་ཚན་དང་དེ་བཞིན་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཔེ་མཛོད་དང་ནད་པ་བརྟག་དཔྱད་ཁང་། སྨན་སྦྱོར་ཁང་བཅས་ཆ་རྐྱེན་ཚང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས་ལྷན་ཚོགས་ནས་འདི་ལོ་ཟླ་༤ ཚེས་༡༣ ཉིན་སྨན་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་དེ་གའི་ས་གནས་འབྲེལ་མཐུད་སྨན་པ་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ཟུར་ཁང་དང་རྡོ་རྗེ་གླིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་ལས་དྲུང་བཅས་ཚོགས་མི་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ནས་སློབ་ཁང་དུ་སྤྱི་བཏང་ལོ་འཁོར་རྟོགས་ཞིབ་ཞིག་གནང་ཡོད།

ད་ལོའི་རྟོགས་ཞིབ་ལས་བསྡོམས་ལས་སློབ་ཁང་དེ་ནས་དེ་ཐུ་སྨན་སློབ་སྐབས་བཞི་སྟེ་ཁྱོན་སྨན་སློབ་གྲངས་༥༠ སྨན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་ཐོན་ཟིན་ཡོད་པ་དང་ཉེ་བའི་འཆར་སྐབས་ལྔ་པའི་སློབ་མ་བུ་བརྒྱད་དང་བུ་མོ་བཞི་ཕྱོགས་མཐའི་བརྟག་དཔྱད་སྨན་ཁང་དུ་ཉམས་གསོག་གནང་གྲུབ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་སློབ་ཁང་དུ་དངོས་སུ་སྐབས་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་གྲངས་༡༥ སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྨན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་ཚན་རྩ་འཛིན་དེ་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་སྒྲོམ་གཞི་དེ་ལག་བསྟར་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟའི་འཆར་

སློབ་ཁང་དུ་སྨན་དགེ་གསུམ་དང་རིག་དགེ་གཅིག་བཅས་སློབ་དགེ་བཞི་ཡོད་པ་དང་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སློབ་ཁང་དུ་བརྟག་དཔྱད་སྨན་ཁང་དང་སྨན་སྦྱོར་ཁང་།གཞན་ཡང་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་སློབ་མའི་ཉལ་ཁང་དང་ཟ་ཁང་། འཛིན་ཁང་སོགས་ཆ་རྐྱེན་གང་ལེགས་ཡོད་པ་བཅས་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གི་ལས་བསྡོམས་ནང་གསལ་གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས་སོ།།

༥། གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེབ་སྐྱེལ་ཞུས་སྒྲོད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ཟླ་༩ ཚེས་༧ ཉིན་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སྨན་པ་སྐལ་བཟང་དོན་ལྡན་ལགས་ནས་གོང་གསལ་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོང་བའི་ཞུ་སྙན་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་བར་ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་དང་སྨན་སྦྱོར་ཚད་ལྡན་གྱི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཟུར་འཛུགས་གནང་། སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་སྨན་པ་ཐོགས་མེད་ལགས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྐུ་ཚབ་ཆེད་ལས་ཚོགས་མི་སྨན་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་ལགས་དང་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྱོད་བསྟེན་སྐུ་ཚབ་དྲུང་ལས་བསྟན་འཛིན་ཚེ་དབྱངས་ལགས། ཇ་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་སྐུ་ཞབས་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ལགས་བཅས་ཚོགས་མི་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༤ ཉིན་གོང་གསལ་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཞིབ་གནང་། རྟོགས་ཞིབ་རྒྱུད་རིམ་ནང་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་གསལ་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེ་བཞིན་ཚོགས་སྐོར་གང་ཡིན་མིན། གཙོ་འགན་སྨན་སྦྱོར་བའི་ཆ་རྐྱེན་དང་། དེ་བཞིན་སྨན་སྦྱོར་ཁང་གི་ཕྱི་ནང་ཁོར་ཡུག སྨན་རྒྱུ་གསོག་འཇོག སྨན་སྦྱོར་པོ་བྱད་གཙང་འཕྲོད། སྨན་སྦྱོར་ལས་མི་རྣམས་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་སོགས་ཆ་རྐྱེན། དེབ་སྐྱེལ་འགོངས་ཤོག་ནང་གསལ་དཔྱད་དཔུལ་ཆུ་བཙོ་བཀྲུའི་ལག་ལེན་དང་དེ་བཞིན་སྨན་གྱི་རིལ་རྩེ། དཔྱལ་ཆུའི་ལག་ལེན་དང་སྨན་དཀྲུས་ལ་དཔྱལ་ཆུ་བསྲེས་ལྷད་མི་འགྲོ་བའི་འགན་སྲུང་ཡོད་མེད་བཅས་ལ་ཞིབ་རྟོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཆུང་ནས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཉིས་ཟུར་མཆན་བཀོད་པའི་ཐོག་སྨན་སྦྱོར་དེ་བཞིན་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་ཁ་པའི་འོག་ངོས་ལེན་བྱེད་འོས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་འབོད་པའི་ལས་བསྡོམས་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་། ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ཟླ་༡༢ཚེས་༡༨ཉིན་ཚོགས་ཆུང་གི་ལས་བསྡོམས་ལ་གྲོས་བསྡུར་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཐོག་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་

༢༠༡༩ཟླ་༡༢ཚེས་༢༠ ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༡༢ ཚེས་༡༩ བར་འཕྲལ་སེལ་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་ངོས་ལེན་དེབ་སྐྱེལ་ཕྱུལ་རྒྱུ་དང་དེབ་སྐྱེལ་ཕྱག་འཁྱེར་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༡ ཚེས་༥ ཉིན་ལྷན་ཚོགས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་བཞིན་གོང་ཚེས་ཉིན་གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་གི་དེབ་སྐྱེལ་ཕྱག་འཁྱེར་ཕུལ་གནང་ཡོད། གཡུ་ཐོག་སྙིང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་ནི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་༡ ཚེས་༧ ཉིན་རྒྱ་གར་ཧི་མ་ཅལ་ཀཱང་ར་རྫོང་ཁོངས་ཇ་རྣམ་ས་ལར་དངོས་སུ་ཆེད་བཙུགས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ད་ལྟའི་འཆར་ཆེད་ལས་ལས་གཞན་པའི་ལས་མི་ལྔ་ཡོད་པ་དང་སྨན་སྦྱོར་གྲངས་༥༧ ཙམ་བཟོ་བསྐྲུན་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་སོ།།

༥། གསོ་རིག་འཚུམ་བཞིའི་སྨོན་ཚན་བཀོད་སྒྲིག་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༧༥ ཟླ་༤ ཚེས་༢༧།༣༠ ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལྟན་ཚོགས་ནས་གསོ་རིག་འཚུམ་བཞིའི་སྨོན་ཚན་བཀོད་སྒྲིག་ཆེད་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་གསོ་རིག་སྨོན་གཉེར་ཁང་གི་སྨོན་སྒྲིའམ་སྐུ་ཚབ་རे་གཙན་ཞུས་གནང་བ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་མཐོ་སྨོན་ཁང་ནས་སྨན་དགེ་ཡེ་ཤེས་དགེ་ལེགས་ལགས་དང། ལྷགས་པོ་རे་དྲན་རྟེན་བོད་སྨན་སྨོན་གཉེར་ཁང་ནས་སྨན་པ་རབ་དགའ། གཞན་ཡང་གསོ་རིག་འཚུམ་བཞིའི་མཐོ་སྨོན་ཁང་གི་དགེ་ཆे་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་གྲགས་ལགས་དང་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་དྲུང་ཆे་བཅས་ཆེད་ལས་མི་

སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་གསོ་རིག་འཚུམ་བཞིའི་སྨོན་ཚན་དང་ཟུར་བལྟའི་དགེ་ཆ། ཆོས་དང་ཚན་རིག་ནང་དོན་རིག་པ་སོགས་ཡན་ལག་སྨོན་ཚན་བཅས་ལོ་ལྟའི་ནང་གི་བསྟན་གཞི་ཙ་འཛིན་ཀྱི་སྨོན་ཚན་རགས་ཟིན་བཀོད་སྒྲིག་གནང་ཡོད། རགས་ཟིན་འདི་བཞིན་ལྟན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ཉིར་བཞི་པའི་ཐོག་སྨར་གཟིགས་ཞིབ་བཀྲུར་གནང་ནས་མཐའ་མའི་གཏན་འབེབ་གནང་ཆུ་ཡིན།།

༦། གནས་ཚུལ་སྟེང་བསྟུས།

ཀ། འཛམ་གླིང་འཚོང་བསྟེན་ཉིན་མོ་བསྟུང་ཆེ་ཞུས་པ།

ཕྱི་ལོའི་ཟླ་༤ཚེས་༦ ནི་འཛམ་གླིང་འཚོང་བསྟེན་ཉིན་མོ་ཞེས་འཛམ་གླིང་ནང་འཚོང་བསྟེན་ཆེད་ལས་པ་རྣམས་ནས་འཚོང་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་བཤད་དང་གོ་རྟོགས་ལས་འགྱུལ་སྒྲིལ་ཀྱི་ཡོད།
ལྟན་ཚོགས་ནས་འདི་ལོའི་འཚོང་བསྟེན་ཉིན་མོར་ཕྱི་ལི་བསམ་ཡས་གླིང་དང་སྒང་ཏོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས་ས་གནས་སུ་འཚོང་བསྟེན་ཉིན་མོ་བསྟུང་བརྩེ་དང་འབྲེལ་ད་གའི་ས་གནས་འབྲེལ་

མཐུན་སྨན་རམས་པ་ལྟུན་ཁང་ཉེ་མ་ཚེ་རིང་ལགས་དང་སྨན་རམས་པ་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ཟུར་ཁང་གཉིས་ནས་ས་གནས་མི་མང་ལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་ཟས་སྦྱོང་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཚུལ་དང་ནད་གཞི་སྟོན་འགོག་ཐོག་གསུང་བཤད་བཅུལ་གནང་ཡོད།

ཁ། སྨན་པ་དང་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེབ་སྐྱེལ།

ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་*༢༠༧༩* ཟླ་*༧༧* ཚེས་*༧*། ནས་*༢༠༧*། ཟླ་ *᠄* ཚེས་*᠓᠐* བར་ཁྱོན་སྨན་པ་གྲངས་ཕྱ་དེབ་སྐྱེལ་ཞུས་སྦྱོང་གནང་ནས་ད་ལྟའི་འཚར་ལྟན་ཚོགས་འོག་ཁྱོན་སྨན་པ་གྲངས་*᠔᠕᠕* དེབ་སྐྱེལ་ཞུས་སྦྱོང་ཟིན།
ཕྱི་ལོ་*᠒᠐᠗᠔*ལོར་གཡུ་ཐོག་སྟེང་ཐིག་སྨན་སྦྱོར་ཁང་དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་ཚད་

ལྷན་ཞིག་ཏུ་ངོས་ལེན་དེབ་སྐྱེལ་གནང་བ་ལས་ད་བར་ལྷན་ཚོགས་འོག་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་སྨན་སྦྱོར་ཁང་ཀུན་བདེ་ཁང་གསར་བོད་སྨན་བཟོ་གྲྭ། བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཐོ་སྦྱོར་ཁང། [1] རྒྱལ་བའི་བློ་སྨན་ཟུར་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྷན་མཆོག་གི་སྨན་སྦྱོར་ཁང་བཅས་ཁྱོན་སྨན་སྦྱོར་ཁང་ངམ་སྨན་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་གྱངས་ཧ་ལྷན་ཚོགས་འོག་ངོས་ལེན་དེབ་སྐྱེལ་ཞུས་སྦྱོང་ཟིན་ཡོད།།

ཀ གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་དང་ཚོགས་བཅར།

- བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་དབུ་བཀྲེས་ནས་ལོ་ངོ་৫৯ ཕྱི་ལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་གངན་ཞུས་གནང་བ་ལྟར་སྨན་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་དང་རྒྱུན་ལས་དྲུང་ཆེ་བཅས་གོང་གསལ་མཛད་སྒོའི་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་ཆེད་བཅར་ཞུས།།
- སྨན་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་২০১৫ ཟླ་৯ ཚེས་১৩ ཉིན་ལྷགས་པོ་རི་དྲན་རྟེན་བོད་སྨན་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སྤྱི་བཏང་རྟོགས་ཆེད་བཅར་ཞུས།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ལས་ཐོག་ཆོ་རིང་མཚམས་གཙོང་ཕྱི་ལོ་২০১৫ ཟླ་৮ ཚེས་২৭ ནས་ཚེས་২৯ བར་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ཀེལ་ཏོན་དུ་ Global Health and Faith Inspired Communities ཐོག་ཚོགས་བཅར་གྱིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་མ་དང་བྱིས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་སློར་གཏམ་བཤད་བགྱི་སྒྲིང་ཞུས་གནང།

ང། ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ས་གནས་འབྲེལ་མཐུད་པ་བརྒྱུད་ནས་གནས་ཚུལ་བྱང་གསལ་ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་སྨན་པ་བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ། (Ref: CCTM / RMP/3086/2006) སྨན་པ་རིག་འཛིན་ལྷ་མོ། (Ref: CCTM/QMP/3091/2006) སྨན་པ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུ། (Ref: CCTM/RMP /3153/2006) སྨན་པ་བསོད་ནམས་ངོ་རྡེ་བཅས་ཁྱོན་སྨན་པ་གྲངས་

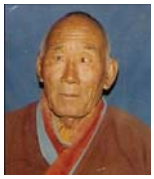

བཞི་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་འདྲོར་བྱུང་བར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པའི་འཚོ་བྱེད་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་མིར་ཐུགས་གསོ་དང་འབྲེལ་ཚེ་ལས་འདས་པ་རྣམས་སྨར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་འགྲོ་བ་ནད་པའི་དོན་མཛོད་པའི་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་ཞུ།།

ཤ། གསལ་བསྒྲགས་དང་རེ་སྐུལ།

དང་པོ། གསལ་བསྒྲགས་སྔོན་སོང་བཞིན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་པའི་ཐོག་ཀྱོས་ཆོད་བྱུང་དོན་བཞིན་ཀྱོས་ཚོགས་ནས་ཉེ་བའི་འཚར་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཟླར་འཇོན་སྨན་པ་རྣམས་ནས་གོང་གསལ་ཐོག་ཏུ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཐུགས་ངང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་གང་ཅིར་ཕན་པའི་དགོངས་འཚར་ཡོད་ན་འདི་ལས་སུ་གང་མཁྱོགས་གནང་རོགས་ཞུ།

གཉིས་པ།

བཅོན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ཉེ་བའི་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཕེངས་ཉེར་གསུམ་པའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་པ་རབས་འཕྲམས་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པས་སྒྲིག་གཞི་འདི་བཞིན་འདི་ལོ་২০১৫ ནས་ལག་བསྟར་སྒོ་བཙུག་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པས་འབྲེལ་ཡོད་སྨོན་གཉེར་ཁང་ཚང་མས་དེ་དོན་མཉྫིན་རྟོགས་ཡོང་བའི་གསལ་བསྒྲགས་ཞུ།

གསུམ་པ། ཕྱི་ལོ་২০১২ལོར་ ལྷན་ཚོགས་ནས་སྨན་པའི་དེབ་སྐྱེལ་ལག་འཁྱེར་གསར་བཟོས་གནང་བ་དེ་བཞིན་ལོ་གསུམ་ནས་དུས་བཀག་རྫོགས་བཞིན་ཡོད་ན་ཕྱི་ལོ་২০১২ ལོར་ལག་འཁྱེར་བཟོས་གནང་བ་རྣམས་འདི་ལོ་২০১৫ཟླ་৯ ཚེས་১ ནས་སྨར་ ལོ་གསུམ་རིང་ལག་འཁྱེར་དུས་བཀག་འཕར་འགྱངས་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་

འབྲེལ་ཡོད་ནས་དེ་དོན་སྨན་སྨན་ཡིག་ཚང་དུ་འབྲེལ་བ་གནང་རོགས་ཞུ།

བཞི་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ལོར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྨན་དང་སྨན་སྦྱོར་ཚད་ལྡན་གྱི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་གཏན་འབེབས་ལག་བསྟར་གནང་ནས་ད་ཆ་སྒྲིག་གཞི་དེའི་དབར་ཐེངས་གཉིས་པ་བརྒྱབ་འཆར་ཡོད་ན་ཆེད་ལས་པ་རྣམས་ནས་གོང་གསལ་སྒྲིག་གཞི་དེའི་ཐོག་བསྐྱོན་འཕྲིའི་དགོངས་འཆར་མཆིས་ཆེ་སྨན་ཚོགས་སུ་གནང་སྐྱོང་ཡོད་པ་ཞུ།

ལྔ་པ། སྨན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་སྨན་པ་རྣམས་ནས་ད་བར་གྱི་སོ་སོའི་ཆེད་ལས་ལོ་རྒྱུས་བོད་དབྱིན་སྐད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཡོད་པ་ཞིག་སྨན་ཚོགས་གློག་འཕྲིན་བརྒྱུད་བསྐུར་གནང་ཡོད་པ་ཞུ།

དྲུག་པ། སྨན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་ ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་ལོ་རེའི་འདུ་ཁྲ་ཚོགས་དངུལ་བསྡུ་འབུལ་གནང་མེད་པ་རྣམས་ནས་ཚོགས་དངུལ་དུས་ཐོག་བསྡུ་འབུལ་གནང་སྐྱོང་ཡོད་པ་ཞུ།

བདུན་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༡༠ ཚེས་༢༨ ནས་ཚེས་༣༠ བར་ཉིན་གྲངས་དྲུག་གི་རིང་བཞུགས་སྒར་ཧྲ་རམ་ས་ལར་གསོ་རིག་སྨན་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྤེལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུ་གཏན་འཁེལ་ཡོད་ན་འབྲེལ་ཡོད་བཅར་འདོད་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ཟླ་༤ཚེས་༢༠ནང་ཚུད་སྨན་སྨན་ལས་ཁུངས་སུ་ཡིག་ཐོག་དེབ་སྐྱེལ་ཐོ་འགོད་གནང་རོགས། ཞིབ་ཕྲའི་གསལ་བསྒྲགས་སྨན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་གཟིགས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དོན་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་སོ།།

༦། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

- ནྲ་ཤི་ཡིར་གནས་བཞུགས་སྨན་པ་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་ནས་ཉེན་སྐོར། ༡༠༠༠།༠༠
- སྨན་སྨན་ཚོགས་མི་ཟུར་པ་སྐལ་བཟང་དོན་ལྡན་ལགས་ནས་ཉེན་སྐོར། ༢༠༠༠༠།༠༠
- སྨན་སྨན་ཚོགས་མི་བསྟན་འཛིན་བདེ་བྱེད་དཀར་ཚང་ནས་ཉེན་སྐོར། ༣༠༠༠༠།༠༠
- སྨན་རམས་པ་ལྷུན་ཁང་ཉི་མ་ཚེ་རིང་ལགས་ནས་ཉེན་སྐོར། ༡༢༠༠།༠༠
- རྒྱལ་བའི་བླ་སྨན་ཟུར་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྡན་མཆོག་ནས་སྨན་གྲོན་ཆེད་ཉེན་སྐོར། ༡༠༠༠༠༠།༠༠
- སྨན་པ་ཀུན་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནས་ཉེན་སྐོར། ༤༡༠།༠༠
- སྨན་པ་འཇིགས་མེད་དགེ་འདུན་ལགས་ནས་ཉེན་སྐོར། ༧༡༠།༠༠
- དོན་ལྡན་ཚེ་རིང་དང་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ཉེན་སྐོར། ༡༠༠༠༠།༠༠ བཅས་གོང་གསལ་སྨན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གནང་མཁན་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ།
- སྨན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དགོངས་དོན་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་ཁྲུབ་ཁོངས་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་མི་སྨན་པ་སྐལ་བཟང་དོན་ལྡན་ལགས་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་༩ ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༩ ཚེས་༡༥ བར་ཆེས་མཐོའི་སྨན་པའི་སྨན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་ལས་འགན་ཐོག་ལྷུག་བློ་རྣམ་དག་གིས་ཕྱག་ལས་གནང་བར་སྨན་ཚོགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ། གཞན་ཡང་སྨན་ཚོགས་སུ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་ལམ་སྟོན་དང་མཐུན་འགྱུར་བསྐྱུན་འཐྱོར་གནང་མཁན་ཚང་མར་ད་ལན་གསར་འཕྲིན་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ།།

ཐུགས་གསོ་སྨོན་ལམ།

ཉེ་བའི་འཆར་བལ་ཡུལ་དུ་ས་ཡོམ་གྱིས་འཇིག་པ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་མི་གཙོས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཚེ་སྲོག་ཕྱིན་པར་ངོས་ཚོགས་མི་ཡོངས་ནས་བལ་གཞུང་མི་མང་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་ནང་མི་སྤུན་མཆེད་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་དང་ཚེ་སྲོག་ཕྱིན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་སྨོན་ཞུ།།

SORIG Newsletter

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

JUNE, 2015 VOLUME: 22

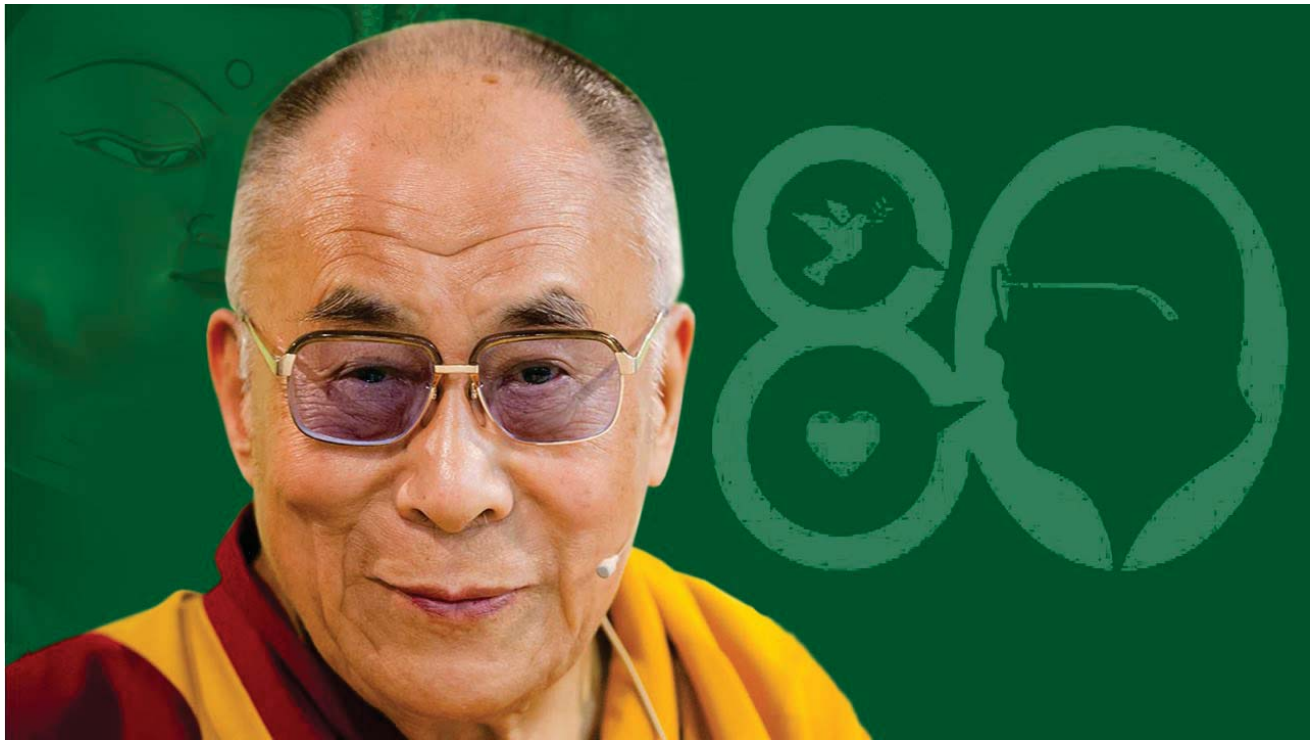

On behalf of all the Tibetan Medical Practitioner all over the world, we wish your Holiness the 14th Dalai Lama a very Happy 80th Birthday!

Special Thanks to Mr. Dhonden Tsering and Mrs. Kalsang Choedon from Nizamudin Men-Tsee-Khang Branch Clinic for their generous support to meet the expense of publishing this newsletter.

Edit & Published by:
Central Council of Tibetan Medicine

CONTENTS

Chairman Message

1	CCTM 23rd Board Meeting	1
2	11th Founding Anniversary and 2nd Special meeting	1
3	Brief meeting with Registrar, AYUSH, Himachal Pradesh	3
4	General Inspection to Chagpori Tibetan Medical Institute	4
5	Registration of Yuthok Nyingthig Menjorkhang	5
6	Special meeting on Drafting Sorig Bumshi Syllabus	5
7	News in Brief	6
8	Announcement and Appeal	7
9	Thank you note	7

MESSAGE OF CONDOLENCE:

On behalf of all member, CCTM express deep condolences and sympathies to the Government and People of Nepal for the great loss of lives and properties caused by the recent earthquake tragedy. We join in prayers for those bereaved families to those missing and rendered helpless.

CHAIRMAN MESSAGE

Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) came into existence in 2004, after the Legal Act passed by the Tibetan Parliament in Exile (TPiE). With the kind gratitude of His Holiness the Dalai Lama and support from related organizations, and specially by the hard work of former CCTM executive members, CCTM has served the best to preserve Tibetan Medicine during the last 11 years.

In the recent years, CCTM has organized a special meetings to discuss the policy and stand of CCTM after the legal recognition of Sowa-Rigpa; Tibetan Medicine in India. Executive Member has appealed CTA and TPiE to establish a guidelines policy and to review the status of CCTM as whole. It is very difficult to fulfill all the vision of CCTM as only one of ten executive members is working permanently at office. To review overall work of CCTM and its future coordination with AYUSH, Tibetan Parliament in Exile, has recently constitute a separate committee, comprising two Members of Parliament and one professional member.

Tibetan Medicine is an integral part of Tibet's Culture and it's not only the executive member of CCTM that has responsibility to preserve, promote and tackle the status of Sowa-Rigpa in exile. Thus, through this newsletter, I remind and request all the individual practitioner to take an equal responsibility to stand, speak and share your views and suggestion on the issues and status of Tibetan Medicine and CCTM to the right place. I hope the TPiE committee report will bring some positive changes and shed a light on future guidelines.

Keeping in view of CCTM's key objectives, I request Kashag and TPiE to continue their support and guidance towards CCTM. I also request all the Tibetan Medical Practitioner, Medical Colleges and Pharmacy to involve and work together for the preservation of Sowa-Rigpa; Tibetan Medicine and send your views, comments and suggestion towards CCTM curricular.

Best Wishes,

Dr. Ngawang Soepa
30th June 2015

1. CCTM 23rd Board Meeting

The 23rd board meeting of CCTM was held at CCTM office from 7th to 9th January, 2015 followed by Council's 11th founding anniversary and two days special meeting. The following main resolution has been passed during the Board Meeting.

With the report received from Audit General, CTA, Executive Members has discussed thoroughly on the audit report of last nine years from year March 2004-March 2013. Members have prepared the clarification reply and with regards to audit report, clause 27, 28, 29, 36 of CCTM General Rules has been amended and clause 44 had been added in the General Rules. CCTM Member and Staff Salary, Service increment, Daily Allowance and Medical facility had also been reviewed. Article 6.11 of Yuthok Award regulation has been reviewed from three years into five years.

Considering the official letter received from 33rd Gyalwa Menri Trizen and to preserve and promote the Sorig Bumshi Medical Tradition, Executive Members has resolved to issue recommendation letter to both the teachers who are currently teaching Sorig Bumshi in Sorig Bumshi College, Solan, Himachal Pradesh. The date of special meeting to prepare syllabus of Sorig Bumshi and nomination of expert committee member has been set and resolved.

CCTM in the past years, has called several meetings to establish rules and regulation of sMenpa Rabjampa / sMen-Ram-Pa and the final meeting was held at Dharamsala from 18th – 19th August 2014 comprising an expert team of Principal and Head of Sowa-Rigpa; Tibetan

Medical Colleges registered under CCTM. The final draft of regulation had been prepared during the meeting and executive member of CCTM again in this board meeting, reviewed and finally set a regulation of sMen-Ram-Pa. The member has resolved to send an open announcement regarding the establishment and implementation of sMen-Ram-Pa Regulation from the academic year 2015.

Members has also resolved to send our greetings and well wishes to Shri Shripad Yesso Naik who was newly appointed as a Ministry of State, Ministry of AYUSH, Govt. of India. With the greetings, CCTM also introduced the council with its aims and objectives, registration and strength of Sowa-Rigpa; Tibetan Medical College and its practitioner in India and exile.

2. 11th Founding Anniversary and 2nd Special Meeting

5th Jan 2015, falls the 11th founding anniversary of CCTM. To grace the occasion, Secretary of

Dept. of Health, CTA, Representative member from TPiE, Member of CCIM, Director of Men-Tsee-Khang and Personal Visiting Physicians to His Holiness had been invited. CCTM Chairman Dr. Ngawang Soepa briefly introduced the Council background and the aims of today's 2nd Special Meeting. Followed by Chairman Speech, Dr. Tsering Tsamchoe, General Secretary of CCTM had briefed the annual report of year 2014. After that Mr. Dranyi Tsegyal; the Secretary of Dept. of Health, CTA, presented a Registration Certificate to Dr. Kelsang Dhonden for the registration of Yuthok Nyingthig Pharmaceutical Unit. Thereafter, on behalf of

all the member of CCTM, Chief Guest then presented our greeting scarf to sMenrampa Thinley Yangjor who was recently appointed as Member of Central Council of Indian Medicine (CCIM), Govt. of India.

On this opening session of 2nd Special Meeting of CCTM 4th Term executive member, our first special guest Dr. Khenrap Gyatso (Member of Tibetan Parliament in Exile), read out the statement of Mr. Tsering Tashi Phuri; Director of Men-Tsee-Khang who was officially on tour to Nepal . In his statement, he pointed out on the status of recognition of Sowa-Rigpa in India and their contact with AYUSH Ministry and State officer. He further states that, with the growing popularity of Tibetan Medicine, there might be many fake who misuse one's registered Organization like Men-Tsee-Khang, for which CCTM should over look. Men-Tsee-

Khang has no doubt to face and will fully support CCTM for such case. Thereafter Director's statement, our special guest Dr. Thinley Yangjor introduced his appointment of CCIM Member under the section 3 (1) (a) of IMCC Act. 1970. He shared his role and activities functioning on Sowa-Rigpa in CCIM.

Our next special guest Mr. Gyarig Thar; Representation from Member of Parliament has delivered speech on the importance of CCTM in consideration one of the vital Organization to promote and preserve Traditional Tibetan Medicine. He also said that the Tibetan Parliament acknowledges and appreciate the service of Council and Tibetan Doctors in providing crucial service to the society. He said that now we have to look at the future and to explore ways to make the rich knowledge of Sowa-Rigpa more dynamic and beneficial to the public. Speaking on the critical situation inside Tibet, Mr. Gyarig Thar said that the rich tradition of Tibetan religion and culture including Sowa-Rigpa are facing imminent danger of annihilation under the repressive measures of Chinese government. "Till now, we have been able to preserve Sowa-Rigpa in exile under the guidance and gratitude of His Holiness the Dalai Lama. But we have to make more effort now," He said that Sowa-Rigpa is an essential component of Tibetan Medicine. The depth of this ancient knowledge is a testament of the Tibetan people's culture development.

After that, today's Chief Guest Mr. Tsegyal Dranyi, in his address, said that CCTM was established after the Act. passed by the 13th Tibetan Parliament in Exile during its 5th session in the year 2003, with the final approved by His Holiness the Dalai Lama. Since then, CCTM has done significant works and Sowa-Rigpa is now gaining worldwide prestige and acclaim" he said. "The primary objectives of the CCTM are to preserve and promote the rich tradition of Tibetan Medical System, and maintain the professional conduct of the Tibetan Medical practitioners by ensuring quality and standard," he explained. Extolling the important role played by the CCTM in ensuring quality and preservation of Tibetan culture, the Secretary noted the importance of electing dynamic and enthusiastic members in the governing body of the CCTM. He concluded his address with the Health Department's best wishes for the Council's future endeavors.

Thereby, in the afternoon, 2nd Special Meeting of CCTM 4th Term Executive Member has begun. The theme of meeting is "Policy and Legal status of Sowa-Rigpa; Tibetan Medicine

in India"

The meeting comprises of 17 experts invited from registered Tibetan Medical College/Institute in presence of Secretary; Dept. of Health and Two Tibetan Parliament Members. The following resolutions had been passed in the meeting:

1. To appeal Kashag; Central Tibetan Administration (CTA) to establish a policy on Sowa-Rigpa after its recognition under AYUSH, Govt. of India and the concern Department to direct its approved policy to all the Sowa Rigpa; Tibetan Medical Colleges/Institutes.
2. To appeal Tibetan Parliament in Exile (TPiE) to review the role of CCTM and its further coordination with Ministry of AYUSH after the legal recognition of Sowa Rigpa in India.
3. In the meeting, the member has also agreed to appoint a special advisory member to consult and discuss the matter related with AYUSH. The nomination of advisory member will discuss and appoint by CCTM.
4. It has also been resolved to appeal AYUSH/CCIM to appoint one CCTM Executive Member holding the post of Chairman to the member of Central Council of Indian Medicine (CCIM) as per their Act.
5. The final resolution was that the Council (CCTM) and all the registered Tibetan Medical College/ Institute to attend any official meeting called and organize by CCIM and AYUSH related to Sowa Rigpa; Tibetan Medicine.

In the second day of the special meeting, the member has thoroughly read the draft of Syllabus & Regulation of Menpa Kachupa and the Regulation of Minimum Standard Requirement of Sowa-Rigpa Medical College and Hospital. This draft was prepared during the last meeting held at CCIM office in October 2014. CCIM in the last meeting, has guided that the above draft will be send to all the State Sowa-Rigpa Medial College in India through the State AYUSH and will then seek comments and suggestion from the concern College/Institution within 90 days from the date of circular. This regulation will be the base of registration of Sowa-Rigpa; Tibetan Medical College and Hospital in future. Viewing this regulation a very significant, CCTM with a team of expert had reviewed thoroughly and finalized the draft of above regulation.

Two days special meeting ended with a closing session and brief press meeting. CCTM thank all the guests, experts, participants who took part in this anniversary and meeting. Our appreciation to Men-Tsee-Khang for hall rent and special thanks to Dr. Yeshi Dhonden for his generous donation towards meeting expenses of this special meeting.

3.Brief Meeting with Registrar; AYUSH, Himachal Pradesh

With the official invitation from Men-Tsee-Khang; Tibetan Medical & Astrology Institute (TMAI), Dr. Dinesh Kumar, who is currently acting as a Registrar of State AYUSH office, Shimla, has visited Men-Tsee-Khang on 5th Feb. 2015. In the afternoon, The Director of Men-Tsee-Khang Mr. Tsering Tashi Phuri has arranged a short meeting with the Council Member in which Dr. Tsewang Tamdin Chief Medical Doctor and who is also an Executive Member of CCTM, Vice Chairman of CCTM Dr. Thokmay, Dr. (Mrs.) Tsering Tsamchoe General Secretary of CCTM have joined.

Meeting started with the brief introduction by Mr. Tsering Tashi followed by a welcome scarf to Dr. Dinesh Kumar by Dr. Thokmay la. Dr. Dinesh Kumar shared his purpose of meeting with the Institute and CCTM. He told that

Sowa-Rigpa system of medicine has been recognized by the Govt. of India in the year 2010 by passing a bill of amendment of IMCC Act. 1970. To implement this act in the State, the State AYUSH has to repeal the Act which was formed in the year 1967 by adding Sowa-Rigpa in the column. Therefore, before putting up agenda in the State Assembly, Government of Himachal Pradesh, Dr. Dinesh need to know What the Sowa-Rigpa System is? The Course curriculum of UG and PG, duration of Course and the Degree issued. The total number of practitioner registered under CCTM and separate name and contact details of Sowa-Rigpa practitioner in Himachal Pradesh.

CCTM explained the detail about Sowa-Rigpa; Tibetan Medical system, its origin, the current syllabus and the Nomenclature of Degree, the Medical Colleges/Institute and the number of practitioner registered until. CCTM urged the Central and State Government of India, specially the CCIM and all the State AYUSH to contact CCTM for any information regarding Sowa-Rigpa; Tibetan Medical System and have request State AYUSH to refer and make necessary of recommendation/attestation from the Central Council of Tibetan Medicine for any registration of Sowa-Rigpa Medical Practitioner, College/Institute and Pharmacy from the State AYUSH in the future. CCTM also request the State AYUSH officer to kindly update their information and any implementation carried on Sowa-Ripga from the Central and State Government. This is the first time meeting with the State AYUSH officer. The meeting ends up with an idea to appoint a special coordinator between State AYUHS and CCTM.

4. General Inspection to Chagpori Tibetan Medical Institute (CTMI)

As of CCTM Legal Act and Regulation, Chagpori Tibetan Medical Institute (CTMI) has been registered as a Standard Kachupa

Medical Institution for the temporary 3 years from 2006. According the regulation, the registration has been renewed in the year 2009 and 2011. The temporary registration of CTMI has been extended and permanently registered a Standard Kachupa Medical Institution in 2012.

As of registration guideline, an inspection team headed by Dr. Ngawang Soepa; Chairman of CCTM, Regional Coordinator Dr. Sonam Tsering Surkhang and Secretary of Tibetan Settlement Office, Darjeeling has visited CTMI for general inspection on 13th April 2015.

The team submitted their report and the report states that total 50 Medical students has been graduated from CTMI and recently 5th batch student completed their internship in different branch clinic. Currently there are 15 students studying in 6th and 7th batch classes. The course and curriculum of CTMI is going as of CCTM guidelines and the facilities for the student like classroom, library, clinic and pharmacy is well equipped. The qualification and criteria of teaching staff is well administered. Currently, there are 3 Medical teacher and 1 Tibetan language teacher teaching in CTMI.

5. Registration of Yuthog Nyingthig Pharmacy

On 7th September 2014, Dr. Kelsang Dhonden filed an application for the registration of Yuthog Nyingthig Menjorkhang. As of Menjorkhang registration guidelines, an Inspection committee consists of member from CCTM Dr. Thokmay la, one specialist Pharmacist Dr. Jamyang Tashi from TMAI, a member from Dept of Health, Ms. Tenzin Tseyang and one member from Tibetan Settlement Office Mr. Sonam Dorjee. The team visited the pharmacy site on 16th October 2014. During the inspection, the team examined all the raw material, their storage, the environment of pharmacy, the equipment and utensils. As of regulation, the team enquired about the administration of the pharmacy, the professional and general staff, their hygiene and fitness. The team also questioned about the number of medicine they produce and the practice of nGulchu-Tsotru and how they prevent it from the general herbal ingredients. Whether any research or any new formula of medicine were discovered or not. If so how they processed what is the efficacy reports. Finally, two separate reports, one from the individual member and the other one a report of team were filed and submitted to the CCTM.

With the base of inspection report and their recommendation, the executive member has discussed and reviewed the report. On 18th of December 2014, during the executive meeting of CCTM, the member has approved the registration and thus resolved to provide first three years a temporary registration under the pharmacy unit – B Category.

The Registration Certificate of Yuthog Nyingthig Menjorkhang has been presented by the Chief Guest Mr. Dranyi Tsegyal; Secretary of Dept. of Health, CTA on the occasion of CCTM 11th Founding Anniversary, dated 5th January 2015.

Yuthog Nyingthig Menjorkhang was founded on 7th January 2010, located at Gangchen

Kyishong, Dharamsala. Dr. Kalsang Dhonden is the founder and chief pharmacist of this pharmacy. Currently, there are five working staff producing 57 different herbal formulas.

6. Special Meeting on Preparation of Sorig Bumshi Syllabus

Two days special meeting was held at CCTM office from 29th and 30th April 2015 to prepare Sorig Bumshi Syllabus. CCTM call an expert member from all the registered Tibetan Medical Colleges/

Institute. Dr. Yeshi Gelek from Tibetan Medical & Astro. College, Dharamsala, Dr. Rabga from Chagpori Tibetan Medical Institute, Ven. Geshe Tsultrim Wangdak from Sorig Bumshi College has attended the meeting. With the base of Kachupa Regulation and Syllabus prepared by the CCTM, the member has prepared a draft of Sorig Bumshi Syllabus in which they have added the fundamental text book of Sorig

Bumshi Tradition and other reference book related to the Sorig Bumshi.

The draft of 5 ½ years of Kachupa - Bumshi syllabus has been prepared with addition of other subjects like Tibetan Language, Tibetan Astrology and Basic Science. This final draft will present and discuss in the 24th Board Meeting of CCTM.

7. News in brief:

a. World Health Day Observed

CCTM on 7th April 2015 joined the rest of the world to mark the World Health Day under the theme: From Farm to plate, make food safe. To celebrate the day and translate this year's theme to the local context, CCTM in collaboration with Tibetan Settlement Office organized a health talk on Diet and Behavior in Tibetan Medicine. Dr. Nyima Tsering Lhunkhang, coordinator of Delhi region and Dr. Sonam Tsering Surkhang coordinator of Gangtok region précised a talk on importance of taking healthy food in daily life and how to prevent disease by taking healthy food and avoiding bad behavior. The public of their region were keen interested and told the talk was very helpful. CCTM thank TSO Delhi and Gangtok for organizing this event.

b. Registration update

Total number of 5 Tibetan Medical Practitioner has been registered from 15th Nov 2014 to 30th June 2015. Overall, 455 Tibetan Medical Practitioner has been registered under CCTM till date.

With the recent registration of Yuthog Nyingthig Menjorkhang, total number of 5 Tibetan Medical Pharmacy following Men-tsee-Khang Pharmaceutical Dept., Kundey khangsar Menjorkhang, Tibet and Himalayan Herbs Menjorkhang, Dr. Yeshi Dhonden Menjorkhang has been registered under this council.

c. Official Visit:

- By the official invitation of TMAI, Chairman Dr. Ngawang Soepa and General Secretary Dr. Tsering Tsamchoe have attended the 54th founding Anniversary of TMAI held at TMAC hall on 22nd March 2015.
- Dr. Ngawang Soepa visit Chagpori Tibetan Medical Institute for the general inspection on 13th April 2015.
- Gen. Secretary Dr. Tsering Tsamchoe attends 3 Days conference on Global

Health and Faith Inspired Communities, held at Cape Town, SA from 21-24th June 2015. This is the second round of Ahimsa Round Table (ART) following the first

ART held in Paris, France 2013. The aim of ART conferences is to instigate change and implement innovative global health projects that are accessible to the poor. Dr. Tsamchoe shared a presentation on "Maternal and Child Health Care in Tibetan Medicine" on the theme of your contribution to global health.

d. Obituary:

As informed by the regional coordinators, 4 Tibetan Medical Practitioner registered under CCTM (Reg. No. 3086-Dr. Tenzin Sherab, 3091-

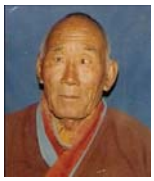

Dr. Rigzin Lhamo, 3153-Dr. Kalsang Norbu, 3211-Dr. Sonam Dorjee, 3---) passed away in the last year. On behalf of all members, we express profound grief and pray for their soul to reborn in human and serve the patient continuously.

8. Announcement and Appeal

a. Send your suggestion:

As of CCTM last if you have any suggestion, please send us an email or send your suggestion by post dated 1st of April 2015, Tibetan Parliament in Exile (TPiE) recently constitutes a separate committee to review the current and future status and stands of CCTM. The committee will also review on further coordination of CCTM with the Ministry of AYUSH and State department. If you have any suggestion, please send us in written latest by 20th July 2015.

b. 6 Days CME program

We are pleased to announce here the 6 Days Continuing Medical Education (CME) For Sowa-Rigpa; Tibetan Medical Practitioner. This program is fully funded by Ministry of AYUSH, Govt. of India. The 6 days CME will held at Dharamsala from 26th – 31st October 2015. There are only 30 seats for the trainees and we request all the interested trainees to register their name in written on or before 20th August 2015. For detail program and guideline, please visit our official website.

c. Update your registration

- We appeal all the registered member to update their professional data (bio-data), contact details and upgrade their qualification from Kachupa to sMenrampa.
- We request all the concerned whose registration certificate issued in year 2012 has to renew their registration for another three years by paying Rs. 100 for the renewal stamp.
- Registered member who have not renewed their membership card are requested to renew their membership card. Kindly read details about fees and payment from our website.

9. Thank you note:

- Dr. Dawa Tsering INR 1000/-
- Dr. Kalsang Dhonden INR20000/-
- Dr. Tenzin Dheche Kartsang INR 30000/-
- Dr. Nyima Tsering LhunkhangINR 1200/-
- Dr. Yeshi Dhonden INR 100,000/-
- Dr. Karma Tenzin INR 810/-
- Dr. Jigme Gedun INR 710/-
- Mr. Dhonden Tsering and Mrs. Kalsang Choedon INR 10,000/-
- Dr. Kelsang Dhonden who was one of an elected member of CCTM has served as an executive member of CCTM from April 2013 – April 2015. CCTM thank him for his kind service.

CCTM Thank all the above member for their generous donation. We also thank all the people and organizations who directly and indirectly involve and support for our curricular.

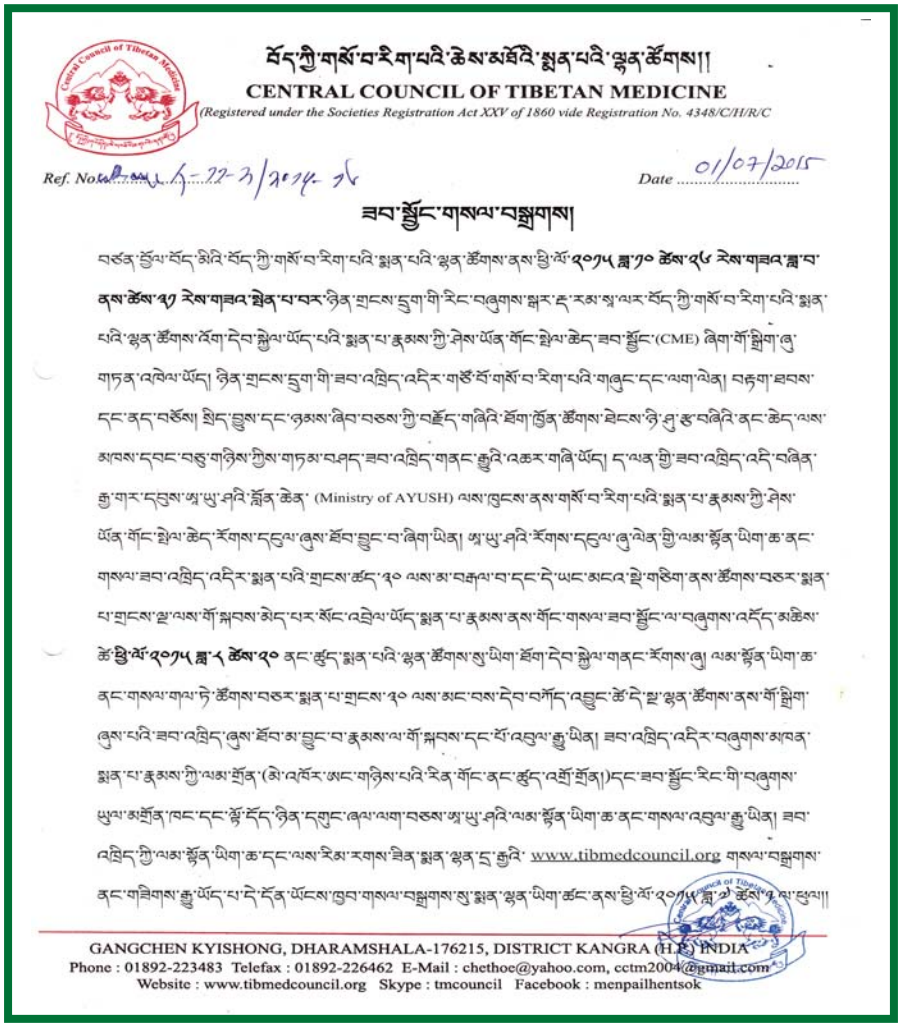

ཞོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚེས་མཚ�eའི་སྒྲན་པའི་ལྷན་ཚོགས།།

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

(Registered under the Societies Registration Act XXV of 1860 vide Registration No. 4348/C/H/R/C

Ref. No. 22-23/2014-15 Date 01/07/2015

ཟླ་སྒྲོང་གསལ་བསྒྲགས།

བོད་ཀྱི་ཞོད་ཁ་ཤིའི་ཞོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ཟླ་**༡༩༨༤ ཟླ་༧༠ ཚེས་༢༨ རས་གཟའ་ཟླ་བ་ནས་ཚེས་༢༧ རས་གཟའ་སྤེན་པ་བར་**ཁྱེན་ཐང་དུག་གི་རིང་བཞུགས་ཟླར་ཌ་རམ་ས་ལར་ཞོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲན་པའི་ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་སྒྲན་པ་ནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྒྲིལ་ཚེད་ཟབ་སྒྲོང་(CME) ཞེག་གི་སྒྲིག་ཁྱུ་གཏན་འཚོལ་ཡོད། ཁྱེན་ཐང་དུག་གི་ཟབ་འཁྲིད་འདིར་གཙོ་བོ་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དང་ལག་ལེན། བཀྲག་ཐབས་དང་ནད་བཅོས། ཕྱིང་ལྡན་དང་ཁམས་ཞིབ་བཅས་ཀྱི་བཤད་གཞི་ཐོག་ཏོག་ཙམ་ཞིག་ཐོག་ཚོགས་ཐེངས་ཁྱེ་ཕྱ་ཆད་བཞིའི་ནང་ཚེད་ལས་མཁས་དབང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ཁེལ་བཅས་ཟླ་ཟླ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད། ད་ལན་ཀྱི་ཟབ་འཁྲིད་འདི་བཞིན་ཆུ་གར་དབྱས་མི་ཡུ་ཤའི་ཐོན་ཚེན་ (Ministry of AYUSH) ལས་ཁུངས་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྒྲིལ་ཚེད་རོགས་དང་བློ་ལ་ཞུས་ཤོག་ཡིན། མི་ཡུ་ཤའི་རོགས་དང་ཞུ་ལེན་གྱི་ལས་སྟོན་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་ཟབ་འཁྲིད་འདིར་སྒྲན་པའི་ཐང་ཚད་༩༠ ལས་མ་བཤལ་བ་དང་དེ་ཡང་མངའ་ཐེ་གཙོག་ནས་ཚོགས་བཅར་སྒྲན་པ་ཐང་ཚ་ལས་གོ་སྒྲབས་མེད་པར་ས་ཚོང་འཕེལ་ཡོད་སྒྲན་པ་རྣམས་ནས་གོང་གསལ་ཟབ་སྒྲོང་ལ་བཞུགས་འདོད་མཚེས་ཚ་ཕྱི་ཟླ་**༡༩༨༤ ཟླ་ཤ་ཚེས་༢༠** ནང་ཚུད་སྒྲན་པའི་ཚུན་ཚོགས་ཐུ་ཡིག་ཐོག་ཏོག་དེབ་སྒྲིལ་གནང་རོགས་ཞུ། ལས་སྟོན་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་གལ་ཏེ་ཚོགས་བཅར་སྒྲན་པ་ཐུང་ཆ་ཤ་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཁང་ཚང་ནང་ཏེ་ཕ་ཚུན་ཚོ་དེ་ཐ་ཚུན་ཚོགས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཁྱུ་ཡིན། ཟབ་འཁྲིད་འདིར་བཞུགས་མཁན་སྒྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱོན་(ཨེ་འཕོར་མཁན་གཤིས་པའི་རིན་གོང་ནང་ཚུད་འགྲོ་ཀྱོན།)ངང་ཟབ་སྒྲོང་རིང་གི་བཞུགས་ཡུལ་མཁྱོན་ཁང་ངང་ཆུ་ངོད་ཁྱེན་ངགང་ཞལ་ལག་བཅས་མི་ཡུ་ཤའི་ལས་སྟོན་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་འཕྲལ་ཁྱུ་ཡིན། ཟབ་འཁྲིད་ཀྱི་ལས་སྟོན་ཡིག་ཆ་ངང་ལས་རིམ་རགས་ཟིན་སྒྲན་ཐུན་དུ་ཆུའི་ www.tibmedcouncil.org གསལ་བསྒྲགས་ནང་གཟིགས་ཁྱུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ལུ་སྒྲན་ཐུན་ཡིག་ཚང་ནས་ཕྱི་ལོ་**༢༠༧༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ ལ་**ཕུལ།།

GANGCHEN KYISHONG, DHARAMSHALA-176215, DISTRICT KANGRA (H.P.) INDIA

Phone : 01892-223483 Telefax : 01892-226462 E-Mail : chethoe@yahoo.com, cctm2004@gmail.com

Website : www.tibmedcouncil.org Skype : tmcouncil Facebook : menpailhentsok

To

If undelivered, kindly return to :

Central Council of Tibetan Medicine

Gangchen Kyishong, Dharamsala - 176215, Distt. Kangra (H.P.) India

Telephone : 01892-223483, Tele-fax: 01892-226462

Email: chethoe@yahoo.com | cctm2004@gmail.com

Website : www.tibmedcouncil.org